

Vergaderjaar 2008–2009

22 894

Preventiebeleid voor de volksgezondheid

Nr. 192

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 oktober 2008

Tijdens het algemeen overleg inzake het standpunt op het Beleidsadvies Verminderen van suïcidaliteit met de Vaste Commissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Vaste Commissie voor Jeugd en Gezin op 1 oktober jl. hebben de minister voor Jeugd en Gezin en ik toegezegd u te informeren over de streefnormen voor de vermindering van suïcidaliteit, de jaarrapportage over suïcidaliteit die wij voortaan naar de Tweede Kamer zullen zenden en de subsidie voor het initiatief 113online. Deze brief bevat de toegezegde informatie. Tevens komt in deze brief een aantal onderwerpen aan de orde, waarvoor de leden van uw commissies eveneens aandacht hebben gevraagd, zoals onder meer de kapotte hekken bij het spoor in de omgeving van psychiatrische instellingen en de mogelijkheden van het verbieden van foutieve voorlichting over suïcide en suïcidaliteit.

Het stellen van streefnormen

In het standpunt (Tweede Kamer, 2007–2008, 22 894, nr. 172) zijn in de Beleidsagenda Suïcidepreventie de voorstellen van de minister voor Jeugd en Gezin en van mij geformuleerd betreffende de preventie van suïcidaliteit.

Deze voorstellen hebben onder meer betrekking op verbeteringen in de zorgverlening aan personen met suïcidale klachten en aan personen die een suïcidepoging hebben ondernomen. Het stellen van streefcijfers c.q. streefnormen voor de preventie van suïcidaliteit maakt deel uit van de Beleidsagenda Suïcidepreventie. In het standpunt heb ik tevens aangegeven dat het lastig is op dit moment te komen met streefcijfers c.q. streefnormen voor de vermindering van suïcidaliteit.

Daarom zal ik, zoals ik ook in het Algemeen Overleg op 1 oktober jl. heb uiteengezet, met een streefnorm voor de vermindering van suïcidaliteit komen nadat de Stuurgroep Zichtbare Zorg ggz met een nieuwe indicator komt.

Totdat de Stuurgroep Zichtbare Zorg ggz met een goed onderbouwde

indicator komt, streef ik ernaar om het aantal suïcides met vijf procent per jaar te doen verminderen. Aan de Stuurgroep zal ik tevens bij de ontwikkeling van de prestatie indicatoren de vraag voorleggen naar het mogelijke verband tussen weekendverlof en het plegen van suicide, aangezien deze vraag tijdens het algemeen overleg aan de orde kwam.

Bij de ontwikkeling van een nieuwe indicator in plaats van alléén het aantal suïcides, streeft de Stuurgroep Zichtbare Zorg ggz naar een indicator waar de kwaliteit van zorg aan patiënten met suïcidale klachten afgemeten kan worden. De Stuurgroep verwacht begin 2009 met een nieuwe indicator te komen. Vervolgens zullen de ggz-instellingen in 2010 gegevens over het jaar 2009, inclusief de nieuwe indicator, facultatief aanleveren. Instellingen worden met ingang van 2010 verplicht de nieuwe indicator aan te leveren. Dit houdt in dat medio 2011, gegevens over het jaar 2010 inclusief de nieuwe indicator beschikbaar zijn.

Op basis van de gegevens over het jaar 2010, kan vervolgens een norm worden gesteld. Immers, medio 2011, nadat alle gegevens over de nieuwe indicator beschikbaar zijn, kan daaruit afgeleid worden in welke mate instellingen voldoen aan de nieuwe indicator. Concreet betekent dit dat ik in de tweede helft van 2011 zal kunnen komen met een definitieve streefnorm voor suïcidaliteit.

In het algemeen overleg hebben verschillende leden weliswaar aangegeven behoefte te hebben aan streefnormen op een zo kort mogelijke termijn, maar bij het stellen van een streefnorm op basis van een nieuwe indicator voor de ggz-instellingen is dit het tijdpad waarop een definitieve streefnorm kan worden gesteld. Ik zal u tussentijds informeren over de voortgang in de hiervoor genoemde jaarrapportage.

Alhoewel er op dit moment geen wetenschappelijke onderbouwing is voor een percentage, is mijn ambitie wel om tot een streefcijfer te komen. Een streefcijfer zie ik namelijk als een permanente aansporing om daadwerkelijk en effectief werk te maken van de in het standpunt opgenomen Beleidsagenda suïcidepreventie.

Totdat de Stuurgroep Zichtbare Zorg ggz met een goed onderbouwde indicator komt, streef ik ernaar – zoals gezegd – om het aantal suïcides met vijf procent per jaar te doen verminderen.

De Jaarrapportage Vermindering suïcidaliteit

Wat betreft het verschijnen van de jaarrapportage over de vermindering van suïcidaliteit (Jaarrapportage Vermindering suïcidaliteit), zijn de minister voor Jeugd en Gezin en ik voornemens om deze ieder jaar in het najaar naar de Tweede Kamer te zenden. In die periode zijn de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek beschikbaar over het aantal suïcides in Nederland van het voorgaande jaar. In de jaarrapportage zullen in ieder geval het aantal suïcides, als ook de aantallen geregistreerde suïcidepogingen, worden vermeld.

De eerste Jaarrapportage Vermindering suïcidaliteit zal in het najaar van 2009 aan de Tweede Kamer worden gezonden. Naast de cijfers omtrent het aantal suïcides, het aantal geregistreerde suïcidepogingen en de voortgang rond de streefnorm, zullen in deze eerste rapportage aan de orde komen: de informatie van de minister van Verkeer en Waterstaat over het herstel van gaten in de hekken en in de afrastering rond het spoor, het lotgenotencontact, het eventuele verhoogde aantal suïcides onder gedwongen opgenomen patiënten, onderzoek naar de relatief forse daling van het aantal suïcides in 2007 en de stand van zaken in de regio West Friesland voor wat betreft het relatief hoge aantal suïcides in vergelijking tot andere regio's in het land.

In het algemeen overleg is ook gevraagd of de nazorg na een suïcidepoging in de NHG-standaarden is opgenomen. In de NHG-standaard voor depressieve stoornissen is aandacht voor diagnostiek, voorlichting, begeleiding, medicamenteuze behandeling en verwijzing, waarbij onder andere het suïciderisico ingeschat dient te worden. Net als bij de NHG-standaarden voor depressieve stoornissen, problematisch alcoholgebruik en dementie, is er geen specifieke aandacht voor nazorg na een suïcidepoging in de NHG-standaard voor depressieve stoornissen. Naar verwachting zal dit aspect worden meegenomen bij het ontwerpen van de nieuwe multidisciplinaire richtlijn voor suïcidaliteit. In ieder geval zal ik hierover contact opnemen met het Nederlandse Huisartsen Genootschap.

Het initiatief 113online

Leden van verschillende fracties hebben gevraagd naar het voorzien in de startfinanciering van het initiatief 113online dat hulpverlening zal gaan aanbieden aan suïcidale personen. In het algemeen overleg is onduidelijkheid ontstaan over de hoogte van de startfinanciering voor de jaren 2009 en 2010. Over de hoogte van de benodigde startfinanciering ben ik momenteel in overleg met het initiatief 113online en over de uitkomst hiervan zal ik u separaat berichten.

Gaten in hekken van het spoor bij psychiatrische instellingen

Voorts is in het algemeen overleg ook aandacht gevraagd voor het feit dat er gaten zouden zitten in de hekken en afrasteringen van het spoor in de omgeving van psychiatrische instellingen (bijvoorbeeld bij Ermelo). Dit zou mogelijk gevaar kunnen opleveren voor suïcidale patiënten van een psychiatrische instelling. Ik heb dit op ambtelijk niveau onder de aandacht van het ministerie van Verkeer en Waterstaat gebracht. Hierop heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat mij laten weten dat door spoorbeheerder ProRail gekeken zal worden of, en zo ja, welke gebreken er zijn in de afrastering en de hekken rond het spoor bij psychiatrische instellingen. Voorts is aangegeven dat ProRail deze gebreken zal herstellen. Zoals hiervoor al is vermeld, zal de stand van zaken over het herstel van hekken en afrastering meegenomen worden in de eerste Jaarrapportage Vermindering suïcidaliteit 2009.

Overigens zal bij de evaluatie van de Tweede Kadernota Railveiligheid van de minister van Verkeer en Waterstaat (Tweede Kamer, vergaderjaar 2004–2005, 29 893, nr. 1 en 2), de minister van Verkeer en Waterstaat bezien of de in 2004 gestelde ambitie (terugdringen van het aantal spoorsuïcides) op het gebied van spoorsuïcides nog te realiseren is, onder welke voorwaarden dit te realiseren is of dat die ambitie dient te worden bijgesteld. De evaluatie van de Tweede Kadernota Railveiligheid zal in de tweede helft van 2009 plaatsvinden.

Verbieden van onjuiste voorlichting

De commissies hebben gevraagd naar de juridische mogelijkheden om eventuele onjuiste voorlichting over suïcide en suïcidaliteit te verbieden. Dit onderwerp is aan de orde geweest in vragen die door het lid Ormel (CDA) en het lid Van der Staaij (SGP) zijn gesteld aan de minister van Justitie en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over een gids met adviezen over zelfdoding. Voor de juridische mogelijkheden om foutieve voorlichting over suïcide en suïcidaliteit te verbieden, verwijs ik dan ook naar de antwoorden (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, Aanhangsel, 2340 en Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, Aanhangsel, 2339) op de vragen van de zojuist vermelde leden.

Tenslotte, over het verminderen van de wachtlijsten in de jeugd-ggz wordt u bij separate brief, vóór de behandeling van de begroting van de minister voor Jeugd en Gezin geïnformeerd.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
A. Klink